

Usmernenie k výkonu činností koordinátorov práce s rodinou, pôsobiacich v rámci národného projektu Podpora predprimárneho vzdelávania detí z marginalizovaných rómskych komunít I. – NP PRIM, počas epidemiologickej situácie a v súvislosti s šírením vírusového ochorenia COVID-19.

V súvislosti s aktuálnou epidemiologickou situáciou vydáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky/Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity usmernenie v súvislosti so zabezpečením primeraných podmienok pre výkon činnosti koordinátorov práce s rodinou – ako členov inkluzívneho tímu materskej školy.

Udalosti posledných dní potvrdili nevyhnutnosť poskytovania úplnej, zrozumiteľnej a aktuálnej informovanosti všetkých obyvateľov miestnych komunít - v súvislosti s realizáciou práce s rodinou ako súčasťou hlavnej aktivity NP PRIM - najmä detí a rodín z marginalizovaných rómskych komunít (MRK). Poskytovanie výchovných a vzdelávacích, poradenských, komunikačných a iných činností koordinátormi práce s rodinou zmiernuje dopad pôsobenia nepriaznivej situácie na obyvateľov tej-ktorej sídelnej komunity a primárne MRK (získavanie a odovzdávanie informácií pracovníkom terénnej sociálnej práce, či komunitného centra, zmiernovanie panických reakcií rodičov detí, šitie, príp. zabezpečovanie ochranných prostriedkov, osвета pri dodržiavaní hygienických pokynov a prevencie zdravia, účinná komunikácia s rodinami ohľadom výchovných a vzdelávacích problémov detí a pod.). Aj koordinátori práce s rodinou, ako členovia inkluzívneho tímu tej-ktorej obce/materskej školy z tohto pohľadu svojou činnosťou prispievajú k ochrane verejného zdravia.

Vzhľadom k preventívnym opatreniam zavedeným na celom území Slovenska a špecificky k opatreniam súvisiacim s uzatvorením škôl a školských zariadení, vrátane materských škôl, bolo zo strany NP PRIM odporúčané pozastavenie činností koordinátorov práce s rodinou prostredníctvom prezenčnej formy realizácie skupín práce s rodinou (priame stretávanie sa skupín detí a rodičov s koordinátorom práce s rodinou) od vyhlásenia mimoriadnej situácie (v priebehu mesiaca marec 2020). Narastajúca potreba riešiť rôznorodé a naliehavé situácie v rodinách v epidemiologickom období, ako aj zabezpečovať rôzne formy pomoci školám komunikovať s rodinami, vrátane tých, ktoré sú vo vylúčení, si vyžaduje hľadať nové, flexibilné a zároveň bezpečné spôsoby ako naďalej pracovať s deťmi a ich rodinami a to inou ako prezenčnou formou.

Koordinátorom práce s rodinou sa odporúča pokračovať v zabezpečovaní fungovania inkluzívneho tímu materskej školy, a to najmä v oblasti:

- **úplného, zrozumiteľného a aktuálneho informovania všetkých obyvateľov** miestnych komunít v súvislosti s prevenciou a ochranou zdravia prostredníctvom rôznorodých komunikačných kanálov (telefón, sociálne siete, email a i.), vrátane pomoci pri zabezpečovaní ochranných prostriedkov;
- **dištančnej formy komunikácie koordinátora práce s rodinou s materskou školou**, vrátane pomáhajúcich profesií ostatných národných projektov v obci/miestnej komunite – terénny sociálny pracovník, komunitný pracovník a i., vrátane pomoci s distribúciou a sprostredkovaním výchovno-vzdelávacích pomôcok, materiálov, pracovných listov a i. do rodín a naspäť (vrátane detí zapísaných v materskej škole);
- **dištančnej formy komunikácie s deťmi a rodinami detí** v skupinách práce s rodinou.

Pri zabezpečení vyššie uvedených činností budú tieto **považované za oprávnené činnosti vzhľadom k vykazovaniu oprávnených činností** v pracovnom výkaze, v rozsahu, ktorý je zmluvne dohodnutý so zamestnancom – koordinátorom práce s rodinou.

Koordinátor práce s rodinou naďalej pracuje podľa pokynov regionálneho koordinátora. Všetkých **koordinátorov práce s rodinou prosíme o pomoc** (zároveň oprávnené činnosti):

- so získavaním informácií z terénu, o rodinách detí a samotných deťoch v súčinnosti s príslušným regionálnym/ou koordinátorom/kou (napr. informácie o prístupe k online službám, možnosti využívať iné ako internetové zdroje, situácia ohľadom učebných pomôcok v rodine)
- pri zabezpečovaní komunikačných kanálov s rodinami detí a deťmi podľa možností tej-ktorej komunity či rodiny (nadviazanie emailových kontaktov, vytvorenie facebookovej skupiny, videohovory cez skype, messenger, whatsapp, facetime, zoom alebo akékoľvek iné sociálne siete dostupné v komunite, a i.)
- pomoc materskej školy so zabezpečovaním dištančnej formy výchovy a vzdelávania a zintenzívnenie komunikácie s MŠ, resp. členmi inkluzívneho tímu MŠ (koordinátor inkluzívneho vzdelávania - spravidla riaditeľka MŠ, zástupca riaditeľa pre MŠ, odborný zamestnanec v MŠ, asistent učiteľa MŠ, príp. učiteľa MŠ) ako je poskytnutie kontaktov, sprostredkovanie pracovných listov, domácich úloh, a i. rodinám detí zapísaným do materskej školy, identifikáciu kontaktných rodičov (s prístupom na telefón, internet, email a pod.)
- pri zabezpečovaní aktivít v skupinách práce s rodinou inou ako prezenčnou formou (vypracovávanie pracovných listov podľa vzorového plánu práce s rodinou, aktivít a úloh doma, sprostredkovanie cez telefón, video, sociálne siete a pod.)
- pri zabezpečovaní materiálnych prostriedkov na prevenciu a ochranu zdravia do rodín MRK₂, resp. do rodín, ktoré tvoria skupiny práce s rodinou (mydlá, dezinfekcie, ochranné rúška, osvetové letáky a i.)

Dlhodobé prerušenie kontaktu s deťmi zo skupín práce s rodinou môže viesť k prehĺbeniu vylúčenia, najmä u detí a rodín z MRK, zastaveniu progresu, až regresu dosiahnutých zručností týchto detí, ktoré sa snažíme pravidelnými stimuláciami prostredníctvom aktivít práce s rodinou dosiahnuť. Uvedomujeme si však, že ide o novú situáciu, na ktorú sa ako školy, tak aj neformálne vzdelávanie (práca s rodinou) snaží reagovať čo možno najefektívnejšie. Preto Vám odporúčame, hľadajte možnosti aké sú Vám dostupné, a ktoré v rodinách a komunitách, s ktorými pracujete, fungujú. O dobré príklady a podnety sa neváhajte podeliť, a to aj prostredníctvom skupiny Práca s rodinou – NP PRIM na sociálnej sieti, dostupné pre členov tu: <https://www.facebook.com/groups/403480070507803/>

Pre prípravu výchovných a vzdelávacích materiálov dištančnou formou je možné využiť okrem Vzorového plánu práce s rodinou aj mnoho užitočných webových portálov, dávame do pozornosti:

- <https://www.ucimenadialku.sk/zdroje/> - odkazy na rôznorodé interaktívne učebné materiály podľa veku detí, interaktívne a mobilné aplikácie
- <https://www.zavretaskola.sk/>
- - dobré nápady ako učiť doma
- <https://www.facebook.com/groups/2954535171276628/about/> - Škola cez poštovú schránku – nápady ako učiť v komunitách (bez internetu)
- <https://wiki.iedu.sk/resources/browser/verejne> - centrálné úložisko digitálneho edukačného obsahu
- <http://planetavedomosti.iedu.sk/> - nájdete tu aj vzdelávacie materiály z jazykov národnostných menšín (maďarského, rusínskeho a **rómskeho**), z projektu IKATIKA.